

3

Tomášek

ZPRÁVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

Život bez víry je jako vinná réva bez hroznů.

Friedrich Bodenstedt

Úvodní slovo

Začíná se nalévat nové víno. Svatomartinské. A naši vinaři zjistili, že svatý Martin je dobrá reklama, tak jeho jméno v těchto dnech provází pozvání ke koštu na náměstí Svobody, i na pozvánkách do restaurací, kde svatomartinským vínem můžeme zapít svatomartinskou husu.

Musím se přiznat, že patřím spíše k těm, kteří, tak jako v evangeliu, to nové víno příliš nemilují, „říkají totiž, že to staré je lepší“ (Lukáš 5,39). Co ale platí o víně, nesmí platit o víře. Je

třeba, abychom byli schopni přijmout nové víno, a to do starých měchů nejde. Naštěstí, z Božího daru se děje to, že „tělo nám sice chátrá, ale duše se den ze dne zmlazuje“ (2 Kor 4,16).

V evangelním textu to „staré“ a „nové“ je především to, co dnes nazýváme starým a novým zákonem. Křesťan tedy vždy patří k tomu novému, Kristovu, k řádu milosti a spásy. Ale i nám se může stát, že se bráníme vanutí Ducha Božího a uzavíráme se ve „starém“.

Jeden případ za všechny: s překvapením zjišťuji, kolik lidí

má problémy s přijetím Svatého otce Františka. Jistě, je drtivá většina těch, kteří jej s radostí přijali jako Boží odpověď na problémy církve dnešní doby. Ale mnoho je i těch, kteří pochybují: není podezřelé, že jej media oslavují? Nechce snad měnit nezměnitelný obsah víry? Dokonce kdosi řekl, že mnoho křesťanů se cítí jako na lodi bez kormidla, zmítané duchem doby. Kromě jiného, tito lidé často zapomínají, že informace máme zprostředkované a často i zdeformované medii.

Nemyslím si, že bych musel dělat obhajobu Svatého otce. Spíš bych chtěl připomenout, že zde jde i o otázku víry. Loni, před vstupem kardinálů do konkláve, jsem se k této věci vyjádřil pro komunitu mně tehdy svěřenou následovně:

Kardinálové nevolí podle schémat, jaká známe z politiky. Každý z kardinálů při odevzdávání hlasu, pod monumentální freskou Posledního soudu, říká: „Volám za svědka Krista Pána, který mne bude soudit, že dávám svůj hlas tomu, kterého, podle mého mínění, chce Bůh, aby byl zvolen“. Volají tedy Krista za svědka volby, která má být zároveň podle Boha a zároveň vyjádřením lidského

rozhodování. Bůh rád zasahuje do dějin skrze člověka, to je logika vtělení. Oddělovat příliš Boha od člověka není zrovna křesťanské.

Extra omnes. Zůstáváme venku a čekáme, mnozí jistě v modlitbě a v tichém respektu k lidské volbě „podle Boha“. Věřím v Ducha svatého a zároveň důvěřuji oněm 115 Božím mužům. I já volám za svědka Krista, který mne bude soudit, že až uslyším z lodžie svatopetrské baziliky jméno a uvidím tvář zvoleného, přijmu jej jako toho, o kterém jsem přesvědčen, že měl být zvolen „podle Boha“, aby se ujal dědictví klíčů.

Svatý otec František potřebuje naši podporu, naši modlitbu. Aby Kristovo učení, onu *Radost evangelia*, které je totéž včera i dnes, věrně přinášel lidem naší doby, způsobem srozumitelným lidem naší doby. A tam, kde prach časů a lidské slabosti toto evangelium překryl, aby byl nástrojem obnovy v Kristově Duchu. Na tom není nic skandálního. Naopak.

Všem nám přeji, abychom, vzdor stárnoucí a usínající přírodě, byli mladě otevřeni novosti Boží a naplnění jeho Duchem.

Váš farář Jan Mráz

Informace

Aktuální dění ve farnosti

• **O Slavnosti Ježíše Krále** v neděli 19. listopadu při mši sv. v 9 hodin zazpívá Dětská schola s chrámovým sborem Jolly Singers. Společně provedou mši Jdeme k Otci.

• **Rády bychom Vás pozvaly na výrobu adventních věnců**, která se bude konat v sobotu 29. listopadu od 14 do 18 hod na faře na ulici Lidická 6. Větve na výrobu věnců budou k dispozici. V omezeném množství bude také možnost zakoupit si dekorální potřeby (svíčky, bodce, ozdoby, stuhy ...). S těšením se na společné chvíle zvou Anička Voříšková a Víta Mikešková

• **Svěcení adventních věnců.** O první neděli adventní, 30. listopadu, bude

při každé mši svaté svěcení adventních věnců. Můžete si přinést k posvěcení vlastní adventní věnec.

• **Zdobení perníčků na faře.** Tradiční zdobení perníčků se koná v neděli 30. 11. od 15 hodin na faře. Zveme menší i větší děti a jejich rodiče, aby přišli pomoci připravit mikulášskou nadílku.

• **Ve středu 3. prosince navštíví náš kostel svatý Mikuláš.** Mše sv. začíná v 17.30 a po jejím skončení očekáváme sv. Mikuláše. Srdečně zveme všechny děti k tomuto setkání a malé nadílce.

• **Mikulášská pro děti na Petrinu.** V neděli 7. prosince v 15 hodin se koná na Petrinu na Veverí č. 15 mikulášská besídka pro starší děti. Srdečně zveme i rodiče. Prosíme, přineste si s sebou prezůvky.

• **Intence (úmysly mší svatých)** na příští kalendářní rok se začnou zapisovat od 1. neděle adventní v zákristii. Nejvhodnější doba je vždy po skončení (kterékoliv) mše svaté.

• **Průvod světla** vyjde v pondělí 8. prosince v 17.20 hodin z Denisových sadů do katedrály sv. Petra a Pavla v Brně. Průvod se svícemi, lampiony a loučemi předchází slavnostní bohoslužbě v brněnské katedrále od 17.30 hodin, kterou bude slavit brněnský biskup Vojtěch Cikrle.

Světelné procesí se koná u příležitosti slavnosti Panny Marie počaté bez poskvrny prvotního hříchu a má symbolicky připomenout Pannu Marii jako první světlo, které se rozzářilo před příchodem Ježíše Krista.

Dětský začátek adventu

Výroba adventních Jeruzalémů

Srdečně zveme všechny děti na společné vykročení do adventní doby. Hlavní náplní bude výroba adventních Jeruzalémů, které si děti odnesou domů a mohou je pak rozsvěcovat u modlitby během adventu. Letos k nám zavítají také apoštolové. ☺ Můžeme se tedy těšit na ně a na modlitbu s nimi v živém Jeruzalémě. Ukončením bude průvod světelek při společném zahájení první adventní mše svaté v 17.30 hodin. (Na mši svaté děti mohou, ale nemusí zůstat).

Kdy: sobota 29. listopadu v 16 hodin.

Kde: zákristie kostela

Věk: program je již pro děti od tří let. Výtvarně se ale mohou realizovat i školáci.

S sebou: doporučujeme oblečení vhodné k výtvarné činnosti.

Za tým zve Klára Kengi Koukalová

Z farní charity

Milí spolufarníci a čtenáři Tomáška!

V prvním týdnu měsíce listopadu jsme se modlili za zemřelé a taky za

naše trpící bratry a sestry v různých částech světa sužovaných válkou a násilím. Děkujeme všem, kteří přispěli do sbírky na tyto potřebné. I v naší charitní pokladniče jsme našli vaše dary a použili jsme je tentokrát na projekty zřízené a financované Diecézní charitou Brno – Služby Brno.

Chráněné bydlení na Gorkého ulici	4 000 Kč
Denní a přechodný pobyt pro seniory a zdravotně znevýhodněné osoby Strnadova 14	6 000 Kč

Již podruhé jsme poskytli větší částku zařízení pro Denní a přechodný pobyt, které je určeno především pro seniory vyžadující trvalou péči. I z vlastní zkušenosti můžeme potvrdit, že je zde o klienty skutečně křesťansky postaráno. Uvádíme stručný popis zde nabízených služeb z internetových stránek Diecézní charity Brno:

Denní a přechodný pobyt Diecézní charity Brno – Služeb Brno poskytuje služby seniorům z Brna a okolí, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo nepříznivého zdravotního stavu a to formou pobytové služby na přechodnou dobu do tří měsíců. Umožňuje nezbytný odpočinek pečujícím osobám a řešení nepříznivé sociální situace rodiny, a tím zabraňuje sociálnímu vyloučení seniora z jeho přirozeného prostředí.

Více viz: <http://brno.charita.cz/sluzby-pro-seniory/denni-a-prechodny-pobyt/poslani-a-sluzby/>

Drazí, vyprošujeme všem požehnané prožití závěru církevního roku. Ať je Kristus králem našich životů a našich srdcí!

Dobrovolníci farní charity

Slovo nemocným

„Berte na sebe břemena druhých, a tak naplníte zákon Kristův.“

Gal 6,2

Všichni si uvědomujeme, že se kolem nás shromažďují lidé, které něco trápí a kteří hledají pomoc. My si uvědomujeme, že nemáme účinný lék, kterým bychom odstraňovali utrpení ze života lidí, ale máme možnost nést utrpení s druhými lidmi a tím jim pomáhat, aby uměli nést to, co je pro ně těžké. Toto umí a je takového jednání schopen každý, kdo opravdu chce druhým lidem pomáhat. Když budeme mít rádi druhé lidi a když nám na nich bude záležet, budeme vždy vědět, jak se máme chovat a budeme k tomu mít i dost síly a schopností. Ti, kteří k nám přijdou a budou potřebovat pomoc, si budou vědomi toho, že s námi mohou počítat

a že uděláme to, co bude možné a na co budeme mít dost sil.

Při slavení mše svaté si uvědomujeme, že jsme všichni bratry a sestrami a že Bohu na nás všech záleží a že to, čím prospějeme jednomu bratrovi, prospívá všem a zdokonaluje celé lidské společenství. Mše svatá je pro věřící lidi zdroj síly a poznání vzájemné závislosti. My si uvědomujeme, že žádný člověk by nám neměl být cizí a že máme mít snahu prospívat všem, protože Ježíš se obětoval za všechny lidi, nejen za některé. Proto i nám musí záležet na každém člověku a nemáme se dívat na to, zda je nám sympatický nebo protivný. K tomu se musíme vychovávat a přemáhat už v začátku každou averzi vůči druhému člověku.

Nevybrali jsme si lidi, které máme kolem sebe a ani jsme nemohli určit, jak mají jednat, jak se mají vyjadřovat, abychom my byli spokojení. Bůh nám dal do naší blízkosti určité lidi a ví, jak jednají a co je na jejich jednání pro nás obtížné. On ví, jakou nám má dát pomoc, abychom s nimi jednali tak, aby to prospívalo všem. Když budeme spolupracovat s tím, co od Boha dostaneme, budeme schopni žít se všemi lidmi a prospívat sobě i jim.

o. J. Šik

Všimli jste si?

Hudba a zpěv do liturgie neodmyslitelně patří. Vtahuje celého člověka do posvátna, učí být vnímavý a citlivý na hlásané Slovo. A stále platí Augustinovo „kdo zpívá, dvakrát se modlí“ I žalmista nás vybízí: „Hlahol Bohu, celá země! Pějte žalmy celá země k slávě jeho jména, jeho chválu šířte chvalozpěvem“. (Žalm 66, 1-2)

Ale ne každý z nás má dar a schopnosti vyloudit z hudebního nástroje tóny, které budou Boha oslavovat, zrovna tak ne všichni budeme koncertními zpěváky. Věřím, že Bohu je milý hudební projev i takový, který není zrovna profesionální, ale je v něm upřímná snaha a touha Jej oslavit. A tak velký dík všem těm, kteří takto rádi Boha chválí.

Nicméně jsou mezi námi i opravdoví profíci. Zpěváci, hudebníci, sólisté, varhaníci, dirigenti, sbormistři. Ti společně dokáží rozeznít všechny naše struny v srdci. Víme velmi dobře, kolik práce a času věnují přípravě, sladění, aby jejich interpretace duchovní hudby zarámovala a podtrhla slavnost a velikost liturgie. Znovu a znovu zkouší jednotlivé takty tak dlouho, až se mnohdy podaří mistrovské dílo, které v té chvíli je samo o sobě liturgií.

Přece alespoň jeden z této množiny protagonistů hudby a zpěvu musí být tím hnacím motorem. Bez jeho nasazení, času, obětavosti i propocených košil, bychom neslyšeli čas od času díla hudebních velikánů, či neznámých mistrů. Jeho práce na tomto poli není zdaleka jen vydobytím toho nejlepšího, co v sobě ukrývá zpěvák nebo hudebník. Kolikrát za tu dobu projde jeho rukama těžká, dlouhá, náročná zesilovací aparatura, ví jen on sám. A i obstarání notového materiálu pro všechny, obsazení sólistů, sboru i hudebního tělesa vyžaduje notnou dávku zkušeností a osobního vkladu. Velký dík za něho.

Ano, i náš kostel je symbolem Církve a ta nemůže být uzavřená. Církev není spolkem vyvolenců, elity, která všechno pochopila, dokonale zná a vlastní pravdu. Církev je Božím chrámem pro všechny hledající, padající, pro ty, kteří touží po odpuštění, milosrdenství, lásce. Zpěv a hudba nám pomáhá tuto strunu v srdci rozeznít.

Velký dík všem, kteří propůjčují svůj hlas i nadání tomuto dílu.

+ jáhen Ivan

Proč Nebeský Jeruzalém v adventu?

Výroba Nebeských Jeruzalémů, kterou jsme nějak před lety zavedly

v naší farnosti, vychází z prastarého zvyku malých dětí na území dnešního Německa. Děti si tehdy vyráběly z lepenky hradby města Jeruzaléma s množstvím okének. Kdo se snažil Bohu i lidem dělat radost, otevíral před večerní modlitbou okénko. Uprostřed se zapálila svíčka, a tak Jeruzalém každý den nejen víc a více zářil radostí a nadějí z Kristova příchodu, jak o tom mluví kniha Zjevení (21, 9 ...) Izaiáš (kapitoly 54+60+62) a Baruch, ale byl zároveň i obrazem štědrého a čistého srdce dítěte, odpovědí na výzvu „Vyjděte vstříc Pánu dobrými skutky.“

Zevní podobou připomíná tento starý zvyk naše adventní kalendáře. Smysl má ale dle mého názoru ještě mnohem hlubší, než touhu dnešních dětí nacpat se večer za dobrý skutek čokoládou. ☺

Proč Jeruzalém? Většině z nás by možná přišlo logičtější stavět před Vánoci město Betlém a vyhlížet Ježíška. Tak co má s Vánoci společného Nebeský Jeruzalém? Upřímně řečeno sama na to hledám odpověď každý rok. A myslím, že Bůh má velmi rád hru na schovávanou a má radost, když každý rok něco objevím. ☺ Letos mi přibyl další střípek z generální audience našeho milého papeže Františka, cituji:

„A pak už budeme s Pánem navždycky!“ ... Jsou to jednoduchá slova, která jsou však nabita obrovskou

nadějí! Tuto poslední a definitivní dimenzi symbolicky opisuje kniha Zjevení svatého Jana, kde se s odkazem na tušení proroků mluví o „novém Jeruzalému, který sestupuje z nebe od Boha; byl vystrojen jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha“ (Zj. 21,2). To nás čeká! Ano, a kdo je tedy církev? Boží lid, který následuje Pána Ježíše a den za dnem se chystá na setkání s ním, jako nevěsta na setkání s ženichem ...

... Jan nám říká, že v církvi, Kristově Nevěstě, se zviditelňuje „nový Jeruzalém“. To znamená, že církev kromě toho, že je nevěstou, je povolána stát se městem, které je povýtce symbolem soužití a lidských vztahů. Jak krásné je proto, že již nyní můžeme podle dalšího působivého obrazu z Apokalypsy nazírat všechny lidi a všechny národy shromážděné společně v tomto městě jakoby ve stanu, „Božím stanu“ ...

... Pro křesťana je naděje očekáváním, vroucím a vášnivým očekáváním posledního a definitivního dovršení tajemství, mystéria Boží lásky, ve kterém jsme byli znovuzrozeni a ve kterém už žijeme. Je to čekání na někoho, kdo se chystá přijít: Krista Pána, který je nám den za dnem blíže a který nás nakonec přijde uvést do plnosti svého společenství a svého pokoje. (generální audience 15. 10. 2014)

A proto mi přijde krásné v adventu se nejen těšit a radovat z Ježíšova prvního příchodu na svět před 2000 lety v Betlémě, ale i toužebně

očekávat a vyhlížet jeho druhý slavný příchod na svět – jak nám to mohou připomínat naše Jeruzalémy ... „A pak už s Pánem budeme navždycky! ... “

Klára Kengi Koukalová

Koncert

*na podporu pronásledovaných křesťanů
Ekumenická bohoslužba
Moravské náměstí, 6. listopadu 2014*

Není příliš běžné, aby se v ohláškách oznamovalo, že se nebude konat večerní mše svatá. A vlastně není ani příliš běžné, že si v klidu ohlášky vyslechnu, protože poslední tři měsíce mou pozornost v průběhu mše svaté nejvíc poutá naše Klárka – zvláště když se schyluje k pláči a já hledám únikové cesty do zákristie. Tentokrát ale spinkala jako andílek, takže jsem zaregistrovala ne příliš konkrétní informaci o koncertu na podporu pronásledovaných křesťanů, jehož součástí měla být i ekumenická bohoslužba. Hned jsem zbystřila, ale než uplynulo dalších pár dní, málem bych na vše zapomněla. Ve středu večer na mě ale na Facebooku (vida, není to jen zatracovaný žrout času, ale dokáže sloužit také jako prostor pro sdílení zajímavých akcí či názorů) vykuklo

upozornění s přesným programem a bylo rozhodnuto. Hudební produkci zatím naše maličká příliš neocení, ale bohoslužbu zvládneme určitě.

Po teplých, prosluněných dnech začátku týdne byl čtvrtek od rána zakaboněný, ale naštěstí nespadla ani kapka. A tak se mé odhodlání proměnilo v čin, navázala jsem Klárku do šátku a vyrazily jsme ke kostelu sv. Tomáše. Už z dálky byl vidět poklidný dav několika desítek osob, mezi kterými vyčuhoval dlouhán v šedém kabátu – náš dědeček, ke kterému jsme se přidaly těsně po začátku bohoslužby. Tu z podia společně sloužili Jaroslav Kratka, duchovní Evangelické církve augsburského vyznání v ČR, Mons. ThLic. Václav Slouk, farář ve farnosti u kostela sv. Jakuba a děkan brněnský, Jana Křížová, faráčka Evangelické církve metodistické, Jiří Gruber, farář Českobratrské církve evangelické a Juraj Dovala, brněnský biskup Československé církve husitské. O hlavním poselství celé akce nebylo pochyb jak ze slov krátkého kázání, tak i z mnoha přímluv, které se linuly náměstím. Společně jsme se modlili za křesťany pronásledované pro svou víru v různých koutech světa, za jejich odvalu, za solidaritu s jejich osudy i za obrácení jejich pronásledovatelů. Při závěrečné modlitbě „Otče náš“ byla hmatatelná jednota a síla společenství nás –

křesťanů a dav na náměstí se téměř zdvojnásobil. Než jsme v chladném počasí vyrazily zpátky k domovu, stihla jsem pozdravit pár známých tváří, ale především prostudovat petici a materiály vzorně připravené brněnskou ekumenickou iniciativou „Svoboda pro křesťany“.

A když jsem večer ukládala Klárku ke spánku, děkovala jsem Bohu, do jak svobodné země i doby se naše dcera narodila.

Veronika Veverka Papoušková

Koncert na podporu

*pronásledovaných křesťanů ve světě
z pohledu od pódia či účinkujícího*

„Nemusíme chodit do katakomb nebo Kolosea, abychom potkávali mučedníky: žijí dnes, v mnohých zemích. Kvůli své víře jsou křesťané pronásledováni. V několika zemích je jim zakázáno nosit znamení kříže: když zákaz porušují, jsou za to trestáni. Dnes, v 21. století, je naše církev církví mučedníků.“

papež František

Právě včera jsme si připomněli 25. výročí svatořečení Anežky České, která je spojena s koncem totality v naší zemi. Velmi rychle jsme si zvykli na skutečnost, že za víru nejsme perzekvováni. Naopak ve světě existuje nemálo zemí, kde křesťané za

víru trpí. Pro vyjádření solidarity zorganizovala ekumenická iniciativa *Svoboda pro křesťany* koncert na podporu pronásledovaných křesťanů ve světě.

V úterý na zkoušce dva dny před touto akcí se dozvídám, že se sborem ve čtvrtek na tomto koncertě zpívám, protože basů je málo a téměř nikdo nemohl. Tudíž nás bylo dva z šesti z basové sekce (tímto zvuk nadějně mužské zpěváky, kteří by chtěli zpěvem v angličtině chválit Boha, do našeho sboru Brno Gospel Choir). Ještě na zkoušce řešíme, zdali dáme koncert s kapelou nebo s klavírem, ale po větě naší klavíristky Moniky Jakubíčkové: „Já a klavír jedno jsme“ je rozhodnuto! ☺

Na místo zpívání, tedy vedle našeho kostela, přicházím s předstihem a vychutnávám si skupiny před námi. Vystupovala například kapela Ti Druzí (která mi svým názvem připomněla Gertovu legendární scénku na Mikulášské 2006 „Expudice k Severní tyčce s Medvídkem Pů a Těmi Druhými – prasátkovými příbuznými“) nebo Hana Ulrychová.

Po jedinečném rozezpívání v prostorách Moravské galerie a slově brněnského biskupa CČSH Juraje Dovaly, iniciátora Svobody pro křesťany, jdeme na pódium. Během našeho koncertu jsem si všiml, že máme překvapivě dva dirigenty a bylo jedno, podle kterého se řídit. ☺

Z nadšených tváří a velkého potlesku publika bylo poznat, že jsme svým půlhodinovým programem gospelových a spirituálních písní přispěli dobré a potřebné věci, a to tak, že je potřeba nějakým způsobem pomoci, nebo alespoň si uvědomit, že zvláště ve třetím světě jsou na tom křesťané hůře než my. Z koncertu a celé akce jsem měl i já velmi dobrý pocit.

Stejně tak na poslední chvíli se dozvídám, že mám napsat tento článek. A pokud ho čtete, tak taktéž mohu mít dobrý pocit z toho, že jsem ho zřejmě do uzávěrky tohoto čísla Tomáška zdárně stihl.

Štěpán Konzal

Povídka

Karolínka nakoukne do velké tašky na miskou, kterou včera s maminkou vyráběly pro tátu. Jsou tam borové větvičky, šišky, trocha krušpánku, slaměnky a nasušené bodláky, co natrhaly v létě. Pětiletá holčička si tatínka moc nepamatuje, nebyl jí ani rok, když umřel při nezaviněné autonehodě. Maminka pak měla asi rok zánět spojivek, a proto stále začervenalé oči, ale už je to dobré a je to ta nejmilejší a nejhodnější maminka pod sluncem.

Brzy budou dušičky, a tak vyrobily tátovi na hrob tuhle krásnou misku. Vezou si taky svíčku a sirky koupí u hřbitova, ty doma neměly.

„Příští zastávka ústřední hřbitov“ zahlásí tramvaj a malá už se hrne ke dveřím. Vyskočí jako první a hned se rozhlíží po stáncích. Maminka už taky hledá v kabelce peněženku. Hraboší a hraboší, a pak s povzdechem řekne: „Myško, já jsem ji asi zapomněla doma.“ „Ale jak teď rozsvítíme tatínkovi svíčku?“ vyhrkne holčička. „Inu, počkáme až na dušičky, dnes to tam všechno hezky uklidíme a nazdobíme, to se nedá nic dělat.“ Malá má sice zkaženou náladu, ale ne na dlouho – už se naučila, že všechno nemůže mít hned. Ví, že mamka obrací každou korunu a je smutná, že Kája nemůže koupit to, co mají ostatní. Ale čím je Karolínka starší, tím méně škemrá. Prostě nepřímá úměra.

Když se pomodlí, pěkně vydrbou pomník a naaranžují misku. Kája přeci jen vytáhne svíčku a otáčí ji v ruce.

„Nepotřebujete sirky?“ ozve se za nimi, „já už jdu domů.“ Řádová sestřička se usmívá a podává mamince krabičku. Karolínka se nezmůže na slovo, ale maminka hned děkuje: „To jste moc hodná, moc a moc děkujeme.“ Sestřička ještě pohladí Káju po vlasech. „Máte opravdu krásnou misku, jistě jste ji dělaly samy. Je mnohem hezčí než ty kupované.

Tak já už musím. Ale budu na vás myslet, děvčátka.“ Sestřiččiny velké jasné oči spočinou na malé desce, kde jsou data tátova narození a úmrtí.

„Jak to mohla vědět? To snad není možné!“ Malá se ještě ohlédne za drobnou řeholnicí s hůlkou. „Inu, všimla si, jak žmouláš tu svíčku a napadlo ji, že třeba nemáme sirky.“ „To mě by teda nenapadlo,“ kroutí hlavou holčička. A pak maminku zcela zaskočí: „Taky bych si chtěla vždycky všimnout a mít takový úsměv jako ona. Možná budu taky sestřička.“ Maminka k sobě pevně přitiskne to nejdražší, co má. „K tomu úsměvu ale jistě vedla dlouhá cesta a ne vždy lehká.“ Kája jí vyklouzne z náručí a hrne se do zapalování svíčky. Již se setmělo, sklo rozkládá paprsky a světlo jemně ozařuje slaměnky a bodláčí. „Máme fakt nejkrásnější misku na celém hřbitově,“ řekne spokojeně Kája. Maminčina úzkost pomalu pomíjí.

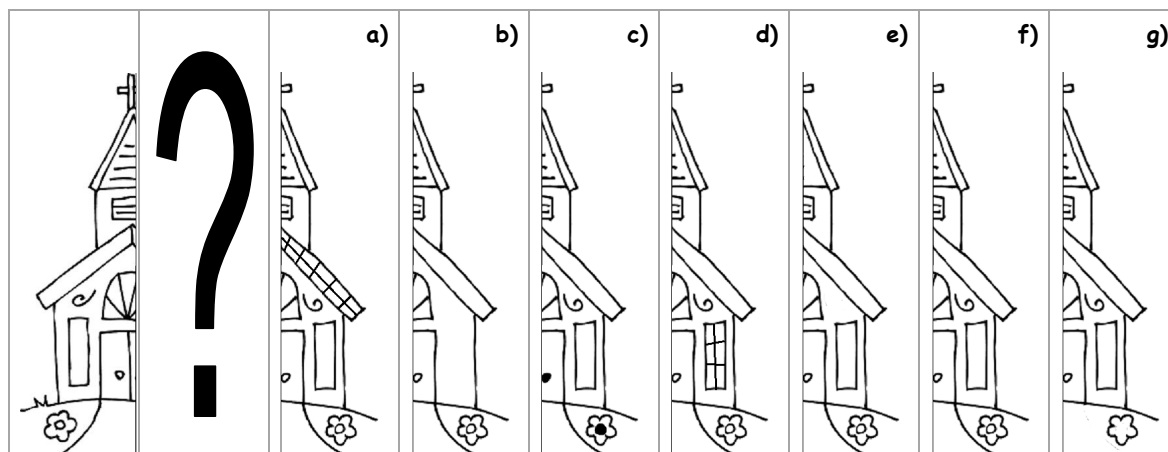
Už udělají jen kříž a odchází ruku v ruce ztemnělým hřbitovem. Karolínka nevidí, že máma má na tváři úsměv jako zamlada, když s tatínkem teprve chodila. „Ty už to víš, Pavle, jakou cestu Bůh pro naši holčičku přichystal. Ale nemysli si, já to z tebe brzo vytáhnou!“ Teď už se usmívá úplně koketně a že byla kdysi pořádná koketa!

Marie Sojka Veselá

BYSTRÉ HLAVY

PRO NEJMENŠÍ

POLOVINA. Najdi druhou část obrázku.

PRO STARŠÍ

DOPLŇOVAČKA. Vylušti klíč; k číslům doplň správná písmena podle klíče.

12	9	1	15	4	5	12	13
----	---	---	----	---	---	----	----

20	6	10	11	17	6
----	---	----	----	----	---

7	2	16	12	13	1
---	---	----	----	----	---

7	2	8	9	6
---	---	---	---	---

Klíč:

1	2	3	1
---	---	---	---

biblické plavidlo

7	21	11	10
---	----	----	----

symbol křesťanství

4	5	6
---	---	---

biblický mořeplavec

12	13	2	5	14
----	----	---	---	----

jabloň

7	2	8	9
---	---	---	---

panovník

15	16	17	6	18
----	----	----	---	----

ovocný strom

19	15	5	20	7	1
----	----	---	----	---	---

číslovka

Klára Špunt Zelinková